

#Nurses2020

I. Staal

Published online: 23 January 2020

© Bohn Stafleu van Loghum is een imprint van Springer Media B.V., onderdeel van Springer Nature 2020

In 2020 is het de 200ste geboortedag van Florence Nightingale. Reden voor een internationaal feestje! In de hele wereld is het dit jaar 'Year of the Nurse and the Midwife', uitgeroepen door de Wereldgezondheidsorganisatie.

Florence wordt wereldwijd gezien als de grondlegster van het vak verpleegkunde. Zij heeft vooral het verschil gemaakt tijdens de Krimoorlog en wordt nu nog steeds geëerd vanwege haar grote toewijding en deskundigheid. Uiteraard kon ze dit verschil niet alleen maken. Samen met een groep van 38 vrouwen, allen met enige ervaring als verpleegster, vertrok zij op verzoek van de Engelse minister van oorlog naar de Krim. Florence's drive ging verder dan het verzorgende en verplegende, want ze heeft zich ook enorm ingezet voor de verbetering van het vak. Dit deed ze door het geld dat ze in de Krimoorlog verdiende te gebruiken voor het opzetten van de eerste verpleegkundige opleiding en door haar kennis op te schrijven in *Notes on nursing* (1859). Maar ze maakte ook gebruik van statistiek. Ze verzamelde veel gegevens over sterfte, ziekte en leefbaarheid in ziekenhuizen, waarmee ze probeerde aan te tonen hoe de verzorging van zieken verbeterd kon worden. Het waren ook statistische gegevens die haar ervan overtuigden dat hygiëne een belangrijke rol speelt, wat in de Krimziekenhuis bleef namelijk hoog, en zelfs hoger dan elders. Eerst dacht Florence dat dit kwam omdat het leger alleen heel zware gewonden stuurde. Achteraf bleek er echter onder het ziekenhuis een kapotte riool te lopen. Na reparatie daalde het sterftcijfer sterk. Ook binnen de JGZ heeft de verbetering van de hygiëne en de sociale omstandigheden een groot effect

gehad. Zo daalde tussen 1875 en 1949 het sterftcijfer van zuigelingen in Nederland van 20 naar 3% en dat van 1- tot 5-jarigen van 14 naar 0,8%.

Met het uitroepen van 2020 tot het internationale jaar van de verpleegkundige wil de Wereldgezondheidsorganisatie de passie voor het vak, leiderschap, deskundigheid en delen van kennis niet alleen blijvend aanmoedigen, maar ook aandacht vragen voor gegevensverzameling, politieke agendasetting, onderzoek, belangenbehartiging en investeringen in professionals binnen de gezondheidszorg, zodat er ook voor de komende generaties zorg beschikbaar is.

Ook de auteurs in dit nummer schreven vanuit hun drive en passie hun kennis op, om deze met ons te delen. De variatie in onderwerpen, aanpak, statistiek en bewijskracht is groot, wellicht even groot als de variatie binnen professionals. Maar is het niet de variatie die de som der delen groot maakt? Veel leesplezier!

Ingrid Staal

I. Staal (✉)
 GGD Zeeland, Goes, Nederland
Ingrid.Staal@ggdzeeland.nl